

Försättsblad Prov Original

Kurskod	Provkod	Tentamensdatum
P S 1 0 1 G	0 0 2 0	2 0 1 8 - 0 6 - 0 5
Kursnamn	Psykologi GR (A), Introduktionsblock	
Provnamn	PS101G, DK2, Personlighetspsykologi, FK	
Ort	Östersund	
Termin	V18	
Ämne	Psykologi	

PS101G, Psykologi GR (A), dk 2, Personlighetspsykologi 7,5 hp

Ordinarie tentamen

Datum: 5 juni 2018

Maxpoäng: 45

Godkänd: 22.5

Betygsnivåer: A: 41 – 45

B: 36.5 – 40.5

C: 32 – 36

D: 27.5 – 31.5

E: 22.5 – 27

Ansvarig lärare: Marie-France Champoux-Larsson(marie-france.champoux-larsson@miun.se)

Hjälpmedel: inga

Svaren till samtliga frågor skrivs direkt i provhäftet under varje fråga.

Skriv tydligt och läsligt! Om det som du har skrivit inte kan läsas kan du inte få poäng för det heller.

Läs instruktionerna noga! Det finns tre olika delar, varje del med en typ av fråga. Se till att du har läst hur dessa ska besvaras.

Lycka till!

Del 1: Flervalsfrågor

Total Del 1: /10

Ange endast **ett** svarsalternativ under den här delen genom att kryssa i rutan vid svarsalternativet som du väljer.

Ett korrekt svar ger 1 poäng.

Anges mer än ett svarsalternativ, eller om inget svar anges, ges 0 poäng.

Vid fel svar ges 1 minuspoäng.

Du kan inte få ett negativt värde totalt sett, däremot kan svaren ta ut varandra (t.ex. 1 rätt och 1 felaktigt svar leder till 0 poäng).

1.1. Vilket alternativ stämmer?

- Med hjälp av korrelationsstudier som sträcker sig över längre tid kan man fastställa kausalitet, eftersom variabeln som uppstod först i tid är det som påverkade variabeln som uppstod senare i tid.
- Med hjälp av experiment kan man kontrollera för samt manipulera variabler, och därmed kan man fastställa vilken variabel påverkade den andra.
- Med hjälp av fallstudier kan kausalitet fastställas då man kan förstå individen på någon djupare nivå och därmed förstå hur den ena variabeln påverkade den andra.
- Kausalitet kan fastställas med hjälp av korrelationsstudier, experiment och fallstudier beroende på hur studien designas.

1.2. Temperament (dvs. biologiskt baserade personlighetstendenser som visar sig tidigt under barndomen):

- avgörs i stor del av biologiska och genetiska faktorer.
- påverkas inte av miljön.
- kan påverkas av miljön.
- avgörs i stor del av biologiska och genetiska faktorer och påverkas inte av miljön.
- avgörs i stor del av biologiska och genetiska faktorer och kan påverkas av miljön.

1.3. Vad menas med reliabilitet?

- Användbarheten av en observation eller mätning.
- Replikerbarheten av en observation eller mätning.
- Validiteten av en observation eller mätning.
- Både användbarheten och replikerbarheten av en observation eller mätning.

1.4. Enligt kurslitteraturen, vad är det för skillnad(er) mellan intuitiva personlighetsteorier som lekmannen skapar och vetenskapliga personlighetsteorier som vetenskapsmannen skapar.

- En vetenskaplig personlighetsteori måste grundas på vetenskapliga observationer.
- I en vetenskaplig personlighetsteori måste olika koncept och idéer om personlighet sammankopplas systematiskt.
- En vetenskaplig personlighetsteori måste kunna generera testbara frågeställningar.
- Samtliga svar ovan stämmer.

1.5. Enligt kurslitteraturen, personlighet består i huvudsak av:

- Konsekventa beteendemönster
- Omedvetna önskningar
- Traits
- Samtliga svar ovan stämmer

1.6. Med hjälp av korrelationsstudier:

- kan kausalitet fastställas
- kan kausalitet fastställas, men endast om studien är longitudinell (dvs. den sträcker sig över en längre tid)
- kan associationer fastställas
- om studien är longitudinell (dvs. den sträcker sig över en längre tid) kan både kausalitet och associationer fastställas

1.7. Vad menas med validitet?

- Hur väl en observation eller mätning relaterar till variabeln som observeras eller mäts.
- Stabiliteten av en observation eller mätning.
- Användbarheten av en observation eller mätning.
- Replikerbarheten av en observation eller mätning.

1.8. En fördel eller flera fördelar med personlighetstest och frågeformulär är att:

- kausalitet kan fastställas
- objektiva data kan samlas
- data om flera variabler kan samlas in samtidigt
- Samtliga svar ovan stämmer

1.9. Enligt kurslitteraturen, handlar personlighetspsykologi allmänt om att:

- studera hur individer skiljer sig ifrån varan i hur de uppfattar sin verklighet samt hur dessa skillnader kan kopplas till hur individer beter sig allmänt.
- förstå likheter mellan olika individer trots att varje individ är unik.
- utveckla strategier och teorier för att generera mer forskning.
- Samtliga svar ovan stämmer.

1.10. En begränsning med fallstudier är att:

- lite information om hur mycket lik eller olika en individ är med andra individer kan samlas.
- resultat kan vara svåra att generalisera till resten av populationen.
- kausalitet kan vara svår att fastställas
- Samtliga svar ovan stämmer.

Del 2: Kortsvarsfrågor

Total Del 2: /10

Svara med endast en enkel mening eller några ord.

Vid överdrivet långa meningar räknas endast den första delen av meningen.

Till exempel, om frågan är "Definiera ordet 'definition'.", är ett acceptabelt svar:

"En definition är en bestämning eller avgränsning av ett språkligt uttrycks betydelse som består av *definiendum* (latin för "det som ska definieras") och *definiens* (latin för "det som definierar")."

Ett oacceptabelt svar är:

" En definition är en bestämning eller avgränsning av ett språkligt uttrycks betydelse som består av *definiendum* (latin för "det som ska definieras") och *definiens* (latin för "det som definierar"), men huruvida allt kan definieras är omstritt då G.E. Moore hävdar att vissa begrepp är enkla, omöjliga att spjälka upp i beståndsdelar, till exempel det goda eller det sköna, eller även aprioriska kategorier som Kant talar om (med begreppen a priori respektive a posteriori), där han menar att aprioriska kategorier ej kan definieras."

Målet med den här delen är att du ska kunna visa att du förstår specifika begrepp och kan sortera bort irrelevant information.

Ett korrekt och komplett svar ger 2 poäng. Halvpoäng kan ges om svaret innehåller fel eller är inkomplett.

Skriver du fler än en mening räknas endast den första meningen. Skriver du en överdrivet lång mening räknas endast den första delen av meningen.

2.1. Rogers menade att individer mår psykiskt dåligt när inkongruens uppstår. Förklara vad inkongruens är och hur den uppstår.

2.2. Enäggstvillingar har samma genetiska grund och liknar varandra, naturligtvis i utseendet, men också i temperamentet. Hur har personlighetsforskarna tagit reda på det?

2.3. Bandura talade om upplevd *själveffektivitet* (self-efficacy). Definiera begreppet.

2.4. Definiera och förklara klassisk betingning (classical conditioning).

2.5. I ett behandlingssammanhang (t.ex. för att behandla fobier), beskriv kort vad är *modeling* samt *guided mastery* är inom ramen för det sociokognitiva perspektivet?

Del 3: Essäfrågor

Total Del 3: /35

Svara i essäformat, dvs. att du ska skriva längre svar där du strukturerar dina tankar och ge utförliga svar på frågorna.

Kom ihåg att du ändå ska svara på frågan utan att inkludera irrelevant information.

Hur många poäng varje fråga är värd står inom parenteser i slutet på varje fråga.

3.1. Enligt Cattell beror socialt handlande på individens personlighetsegenskaper (traits), men också på andra faktorer.

a. Vilka faktorer talade Cattell om? (2 poäng)

b. Beskriv dessa och ange egna exempel. (3 poäng)

c. På vilket sätt förklarar teorin personlighet ur ett stabilitetsperspektiv? (2 poäng)

3.2. Inom den sociokognitiva teorin (social-kognitive theory) talar man om *ömsesidig determinism* (reciprocal determinism). Förklara vad som menas med ömsesidig determinism genom att ange en definition för varje bestående del av begreppet *och* ange ett eget exempel för att exemplifiera definitionen som du angav. (6 poäng)

3.3. Kellys teori grundas på det han kallade för hans "fruktbara metafor". Med den menade han att individer är som vetenskapsmän. Beskriv och förklara metaforen steg för steg. (6 poäng)

3.4. Centrala begrepp inom Freuds teori är jaget, överjaget och detet (ego, superego, id).

a. Beskriv dessa begrepp genom att diskutera vad de har för funktion. (3 poäng)

b. Diskutera begreppen genom att beskriva hur de interagerar under individens utveckling. (3 poäng)

- 3.5. Under kursen har du lärt dig om flera olika personlighetsteorier. Ingen teori kan förklara allt som har med personlighet att göra, samtidigt som alla teorier har bidragit med någonting. Föreställ dig att du har för uppgift att sälja en av dessa teorier för mig. Välj personlighetsteorin som du tycker är bäst, eller den personlighetsteorin som du har fastnat för och:**
- a. Beskriv teorin i detalj som om det var en produktbeskrivning för en vara. (4 poäng)**

- b. Ange fördelarna och styrkorna med den valda teorin. (3 poäng)**

c. Alla produkter har sina brister, men det är ingenting en försäljare vill skylta med. Däremot måste försäljaren skydda sig mot klagomål, och ofta tilläggs en del med den finstilta texten där villkor och ansvarsbefriande beskrivs. På samma sätt måste du varna mig som köpare för nackdelarna med din teori. Beskriv då nackdelarna och begränsningarna med din personlighetsteori. (3 poäng)